

Yazılım Gündemi - 14

14-20 Ekim 2019

Eren Hatırnaz

20 Ekim 2019

İçindekiler

1	GitLab ofiste siyaset konuşmayı yasakladı ve geri aldı	2
2	Python 3.8 stabil sürümü yayınlandı	3
2.1	PEP 589 - TypedDict	3
2.2	final niteleyicisi (PEP 586 - Literal Types)	4
3	Microsoft, .NET Framework API'lerinin .NET Core'a aktarılmasının tamamlandığını duyurdu	4
4	Firefox geliştirici araçlarına yeni özellik eklendi: WebSocket Inspector	5
5	Android 10 sürümünde kaldırılan bir fonksiyonellik bir uygulamanın hayatına son verdi	6
6	WireGuard uygulaması içerdiği bağış bağlantısı yüzünden Play Store'dan silindi	7
7	Bir programlama hatası 150'den fazla bilimsel çalışmayı etkiledi	7
8	Yaklaşan Etkinlikler	8
9	Diğer Haberler	8
10	Lisans	9

```
#include <teknoseyir.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
    printf("Yazılım Gündemi - 14");
    printf("14-20 Ekim 2019");
    // TODO: Sonraki gündem fonksiyonu eklenecek.
}
```

[< Önceki Gündem](#) | **14-20 Ekim 2019** | [Sonraki Gündem >](#)
[TeknoSeyir'de Oku](#)

1 GitLab ofiste siyaset konuşmayı yasakladı ve geri aldı

```
erenhatirnaz in ~/code/gitlab-ce on master
└─$ git lg
* 6455bf4 - (HEAD -> master) Ofiste siyaset konuşma yasağı geri alındı
* 9bb69b7 - Ofiste siyaset konuşmak yasaklandı
```

Geçtiğimiz haftalarda bir yazılımcının ABD Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza kurumunu protesto etmesinden (bkz: [Yazılım Gündemi - 10](#)) ve aynı kurum ile iş anlaşması yapmış GitHub'daki geliştiricilerin tepkilerinden (bkz: [Yazılım Gündemi - 13](#)) bahsetmiştim. Tam da o zamanlara denk gelecek şekilde GitLab'de "bu olaylar bizi de etkileyebilir" demiş olacak ki, CEO Sid Sijbrandij tarafından şirketin el kitabına apar topar [bu ekleme](#) yapılmış. Kısaca yapılan ekleme şu şekilde: "müşterilerimizin değerleri ile bizim değerlerimiz uyuşmayabilir", "biz iş yerinde siyaset konuşmayız, verimlilik bizim bir numaralı değerimizdir".

Tabii ki bu eklemeyi yaparak olası protestoların önüne geçmeyi amaçlayan şirket yönetimi amacına ulaşamadığı gibi tam tersi bir etki de yaratıp insanların bu konu hakkında konuşmaya başlamasına yol açtı. Her ne kadar şirketin el kitabındaki bu değişiklik 2 hafta önce CEO tarafından [pull request olarak](#) açık şekilde yapılmış olsa da, olay bu hafta ortaya çıktı ve tartışmalar da bu hafta başladı. Hem şirketin kendi çalışanları hem de geliştirici camiasındaki birçok insan reddit ve [HackerNews](#) gibi platformlarda tepkilerini gösterdiler.

Şirketin bu yanlıştan dönmesi [uzun sürmedi](#). Büyüyen tartışmalar üzerine ertesi gün şirketten yetkili başka isimler tarafından [sorunlu cümleler değiştirildi](#) ve çalışanların iş yerinde siyaset konuşmasına yönelik yasak da

kalkmış oldu. GitLab yönetiminin bu tavırları her ne kadar doğru olmasa da şirketteki tamamen herkese açık yapı takdir edilmesi gereken bir şey. Şirketin birçok dokümanı herkese açık şekilde depolarında duruyor, çalışanlar da bunların değiştirilmesinde ve geliştirilmesinde katkı verebiliyorlar. GitLab'ın bu şekilde açık bir organizasyon yapısına olması sahip olmasını hep takdir etmişimdir.

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz. Sizce GitLab yönetiminin bu şekilde protestoların önüne geçmeye çalışması doğru mu? Yoksa çeşitli devlet kurumlarıyla iş anlaşması yapan şirketleri protesto edenler sorunu yanlış yerde mi arıyorlar? Yorumlar kısmında konuşalım.

2 Python 3.8 stabil sürümü yayınlandı

Python takımı, [plan dokümanında](#) belirttikleri şekilde (hatta daha erken bir tarihte) Python 3.8.0 final sürümünün stabil halini yayınladılar. [Yazılım Gündemi - 2](#) yazısında Python 3.8 ile gelecek özelliklerden bazılarını anlatmışım. Bu yazıda onlara değinmeyeceğim fakat başka iki özelliğe birlikte göz atalım:

2.1 PEP 589 - TypedDict

Diğer programlama dillerinde key-value object olarak bildiğimiz yapının Python'daki karşılığı Dictionary. Fakat Python'daki bu yapı tiplendirilmiş şekilde kullanılamıyordu. Örnek vererek daha iyi açıklayabilirim sanırım.

Önceden bu şekilde kullanıyorduk:

```
Python _____  
1 kisi = {'isim': 'Eren',  
2       'soyisim': 'Hatırnaz',  
3       'yas': 24}
```

Artık bu şekilde kendi sınıfımızı oluşturup onu da Dictionary nesnesi gibi kullanabileceğiz:

```
Python _____  
1 from typing import TypedDict  
2  
3 class Kisi(TypedDict):  
4     isim: str  
5     soyisim: str  
6     yas: int
```

```
7
8 kisi1: Kisi = {'isim': 'Eren',
9               'soyisim': 'Hatırnaz',
10              'yas': 24}
```

Yani artık tip kontrollü şekilde dictionary nesneleri kullanabileceğiz. Pek sık Python yazmasam da ara ara benim de ihtiyacım olan bir özelliği, gelmesine sevindim. Daha detaylı bilgi için alt başlığa eklediğim bağlantıdaki dokümana göz atabilirsiniz.

2.2 final niteleyicisi (PEP 586 - Literal Types)

Daha önce Java'da görmeye alıştığımız `final` niteleyicisi artık Python'a da geliyor. Bilmeyenler için `final` niteleyicisi, tanımladığımız bir sınıfın, fonksiyonun ya da değişkenin değiştirilmesi istemediğimiz durumlarda kullandığımız bir ifade. Python da ise şu şekilde kullanabileceğiz:

```
Python
1 from typing import final
2
3 @final
4 class Kisi:
5     @final
6     def merhaba(self):
7         # ..
```

Değişkenleri ise bu şekilde değiştirilemez yapabileceğiz:

```
Python
1 ID: Final = 15
```

Daha detaylı bilgi ve diğer değişiklikler ve yeniliklerle ilgili şeyler için konu başlığına eklediğim bağlantıya tıklayabilirsiniz.

3 Microsoft, .NET Framework API'lerinin .NET Core'a aktarılmasının **tamamlandığını duyurdu**

.NET Framework, Microsoft'un çok uzun zamandır geliştirmeye devam ettiği ve tüm ekosistemini altında topladığı bir uygulama çatısıydı. Windows uygulamalarından, mobil uygulamalara, oradan web uygulama ve servislere kadar her şey bu framework sisteminin içerisinde fakat artık Microsoft

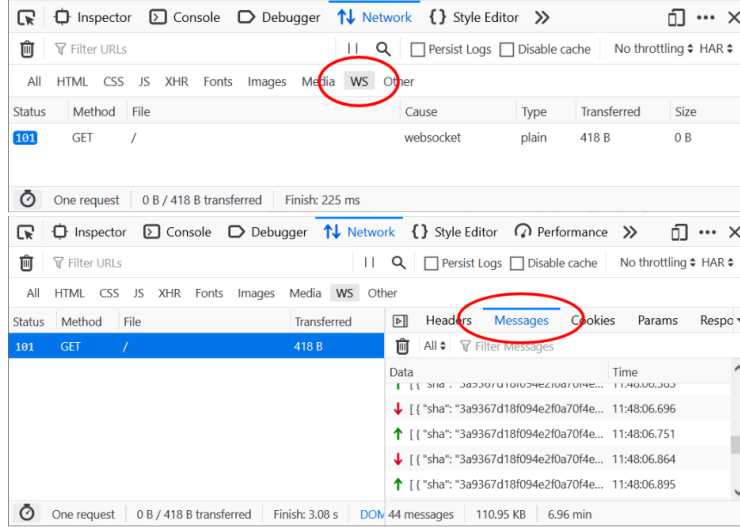
bu emektar sistemi tozlu raflara kaldırmaya hazırlanıyor gibi. Çünkü artık .NET Framework yalnız değil. Geçtiğimiz yıllarda gelen CEO Satya Nadella ile açık kaynak dünyasına giriş yapan Microsoft, artık daha dışarıya açık bir yapıya sahip. Bu değişimin ürünlerinden biri olan .NET Core projesi de .NET Framework sisteminin yerini almaya hazırlanıyor. .NET Framework içerisindeki API'lerin de .NET Core projesine yavaşça aktarıldığını biliyoruz. Hatta geçtiğimiz haftalarda .NET Core 3.0 duyurulmuştu ve bu sürümle artık Windows Forms ve WPF desteğinin de geldiğini söylemiştik (bkz: [Yazılım Gündemi - 11](#)).

Bu hafta da öğreniyoruz ki .NET Framework API'lerinin .NET Core projesine aktarılması tamamlanmış. Yani artık .NET Framework'den hiçbir API, Core projesine aktarılmayacak. .NET Core projesinin, %80 civarında .NET Framework API'si içerdiğini söylüyor Microsoft. Dolayısıyla artık .NET Framework'de kullandığımız bazı API'ler .NET Core'da yoksa, [hiç olmayacak demektir](#).

Microsoft zaten .NET'in geleceğinin Core projesi olduğunu [bu blog yazısında](#) açıklamıştı. Dolayısıyla çok da sürpriz olmadı bu gelişme. Aramızdan ayrılan teknolojiler arasında Web Forms, WCF Server ve Windows Workflow var. Kendilerini tozlu raflardaki yerlerine alabiliriz. .NET Framework'e destek hemen kesilmeyecek tabii ki de fakat benim tavsiyem uygulamalarınızı artık .NET Core altyapısına geçirmeye başlayın.

4 Firefox geliştirici araçlarına yeni özellik eklendi: [WebSocket Inspector](#)

WebSocket, sunucu ve istemci arasında kalıcı bir bağlantı kurmaya yarayan bir teknoloji. Daha çok tarayıcı üzerinde çalışan anlık mesajlaşma uygulamalarında kullanıyoruz. Firefox takımı da, gelen istekler üzerine yeni bir geliştirici aracı hazırlamış ve Firefox 71 sürümünde bu aracın yer alacağını açıklamış. Ayrıca şu an Firefox Developer Edition sürümünde bu özellik kullanılabilir durumda. Kullanmak için F12'ye basıp DevTools penceresini açtıktan sonra, Network sekmesine tıklayıp ve oradan da Messages sekmesine tıklamak gerekiyor.

Bu WebSocket Inspector aracı ile artık sunucu ile istemci arasındaki bu veri trafiğini izleyebilir, filtreleyebilir ve arama yapabilir hale geleceğiz. Bu sayede de WebSocket kullanan bir uygulama geliştirirken yaşadığımız araç sıkıntısını da çözmüş oluyor. İlerleyen sürümlerde bu yeni araca yeni özellikler de eklenecekmiş. Mozilla ve Firefox takımı yine bizim için çalışmaya devam ediyor. <3 Mozilla <3 Firefox.

5 Android 10 sürümünde kaldırılan bir fonksiyonellik bir uygulamanın hayatına son verdi

Google, Android 10 sürümünde `exec()` isimli fonksiyonun uygulamaların bulunduğu dizinde çalışması engellendiği için Servers for Android isimli uygulamanın da geliştirilmesine son verilmiş. Uygulamanın BitBucket'daki sayfası yayından kalmış fakat tahminime göre Android üzerinde web sunucu çalıştırmaya yarayan bir uygulamaya benziyor. `exec()` fonksiyonu da büyük ihtimal bir binary dosyasını çalıştırmaya yarayan bir komut (Android geliştirici arkadaşlar yanlış biliyorsam düzeltsin beni). Bu uygulama da bu yöntemle web sunucu için gerekli çeşitli araçları çalıştırmış sanırım. Yazıda bahsettiğine göre PHP bunlardan birisi mesela. Bu fonksiyonellik Android 10 sürümünde tamamen engellenmiş değil, eğer ilgili binary dosyaları APK dosyasının içine paketlenmişse çalıştırılabilir fakat bu uygulama için bir çözüm değil çünkü birden çok aracı ve farklı sürümlerini içermesi gerektiği için uygulamanın boyutu 2GB'ı aşıyor ve haliyle mantıklı olmaktan da çıkı-

yor. Maalesef geliştirici arkadaş uygulamayı geliştirmeyi durdurmuş ve Play Store'dan da silmiş ama keşke BitBucket'daki kaynak kodlar dursaydı.

Maalesef geliştiricilik hayatımız boyunca böyle bir çok projemiz üzerinde çalıştığımız platformun desteği kesmesi üzerine son bulacak. Burada Google'ın haklılık payı var. `exec()` fonksiyonunu güvenlik sorunlarına yol açabileceği kaygısıyla kaldırmaya hazırlanıyorlarmış.

6 WireGuard uygulaması içerdiği [bağış bağlantısı](#) yüzünden Play Store'dan silindi

Bir VPN protokolü olan WireGuard'ın Android uygulaması bu hafta bir süreliğine Play Store'dan silindi [ve geri geldi](#). Uygulamalarına kullanıcıların destek olabilmeleri için bağış bağlantısı eklemişler ve uygulamayı Google'a inceleme için göndermişler fakat onay beklerlerken tam tersi red edilmişler hatta uygulama Play Store üzerinden silinmiş. Meğerse böyle bir ekleme Google'ın "Ödeme Yönergesi"ne uygun değilmiş. Neyse ki geliştirici hızlı davranmış ve ilgili değişikliği geri alıp tekrar incelemeye göndermiş ve uygulama kısa süre içerisinde tekrar [Play Store'daki yerini almış](#).

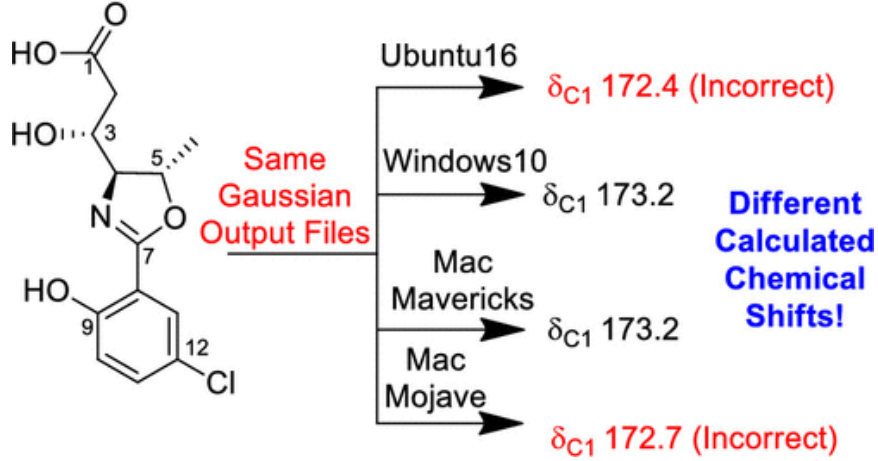
Bu haber, Android geliştirici arkadaşların kulağına küpe olsun. Google'ın sistemi dışında kullanıcılarımızdan destek almak istersiniz falan aman ha! Kapı dışarı ederler adamı valla!

7 Bir programlama hatası 150'den fazla [bilimsel çalışmayı etkiledi](#)

Kimyasal analizde sıkça kullanılan "[Willoughby-Hoye](#)" isimli bir Python betiğinin farklı işletim sistemlerinde farklı sonuçlar vermesi yüzünden 150'den fazla bilimsel çalışma [yanlış sonuç üretmiş olabilir](#).

Hataya neden olan Python'daki `glob` isimli modül. Bu modül, belirli bir şablona uygun dosya isimlerini getiren bir araç fakat bu modülün çalışması işletim sisteminin dosyaları sıralama sistemine bağımlıymış. Yani belirli bir şablona uygun dosya isimleri, Ubuntu'da farklı sırayla, Windows'da farklı sırayla geliyor. Bu habere konu olan Python betiğinde ise, `glob` fonksiyonundan gelen dosyalar sırasıyla işleniyormuş fakat farklı sistemlerde dosyaların da sırası değiştiği için betiğin ürettiği sonuçta buna göre değişiyormuş. Böyle küçük bir detayı bile bulup, ortaya çıkarabilen bilime hayranlığım sonsuz.

"Willoughby-Hoye" Scripts from 2014 Nature Protocols

Şekil 1: Betik Ubuntu 16 ve MacOS Mojave sistemlerinde yanlış sonuç veriyor.

8 Yaklaşan Etkinlikler

Etkinlik İsmi	Yer	Tarihi
Android Workshop	İstanbul	22 Ekim 18:30
Codefiction Buluşuyor	İstanbul	22 Ekim 18:30
Writing Modular, Scalable and Maintainable CSS	İzmir	23 Ekim 19:00
Yapay Zekaya Giriş Semineri	İstanbul	24 Ekim 13:30
AWS API Gateway	İstanbul	24 Ekim 17:00
Modern Antivirus Atlatma Teknikleri Workshop	Ankara	24 Ekim 19:00

9 Diğer Haberler

- [go-yaml](#) projesinde DoS açığı bulundu ve giderildi.
- [.NET Core 3.1 Preview 1](#) sürümü duyuruldu.
- Visual Studio 2019 v16.4 [Preview 2](#) yayınlandı.
- Amazon Web Services, Rust projesine [sponsor oldu](#).
- Amazon, kendi hizmetlerindeki Oracle veritabanlarını [kendi çözümleri ile değiştirdi](#).
- Microsoft'un, dağıtık uygulamalar için runtime projesi [Dapr ilk sürümü 0.1.0'i duyurdu](#).
- Microsoft, veri görselleştirme aracı SandDance'ı [açık kaynak yaptı, GitHub Deposu](#).
- Google Açık Kaynak Takımı, Bazel isimli build sistemlerinin ilk stabil sürümü 1.0'ı [genel erişilebilirlik duruma getirdi](#).
- GitHub, [Game Off](#) isimli oyun yarışması [düzenliyor](#).

- EmacsConf içeriđi [belli oldu](#).
- Go programlama dilinin 1.13.3 ve 1.12.12 [sürümleri yayınlandı](#).
- D programlama dilinin geleceği hakkında [bir blog yazısı yayınlandı](#).
- Swift programlama dilinin yeni diagnostic mimarisi [ile ilgili yazı yayınlandı](#).
- Vue-cli, [v4.0.0 sürümü yayınlandı](#).
- RustUp, [1.20.0 sürümü duyuruldu](#).
- Go ile yazılmış client-driven REST-API sunucusu [vulcain](#), ilk sürümü [0.1.0'ı yayınladı](#).
- TinyGo [0.9.0 sürümü çıktı](#).
- Birden çok geliştirici aracını bir arada barındıran [reugn/dev-tools](#) uygulamasını [0.2.0 sürümü çıktı](#).
- uvw (C++ için [libuv](#)) [2.2.0 sürümü çıktı](#).
- watt [0.1.0 sürümü çıktı](#).
- fancy-regex kütüphanesinin [0.2.0 sürümü çıktı](#).

10 Lisans

Yazılım Gündemi - 14 yazısı [Eren Hatırnaz](#) tarafından [Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY-NC-SA 4.0\)](#) ile lisanslanmıştır.